

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Yesilova, Katja			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Sukupuoli-seksi : Sukupuoli, seksuaalikasvatus ja valistusoppaat Suomessa vuosina 1989-1999			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2000-11-15	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 128 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimus käsittelee sukupuoliseksi kasvattamisen diskursseja ja käytäntöjä. Siinä jäljitetään sukupuolieron ontologiaa ja liberaalin seksuaalietiikan syntyä sekä analysoidaan niihin nojautuvia seksuaaliseksi kasvattamisen käytäntöjä sekä hallinnallisella että itsehallinnallisella tasolla tarkastellen suomalaista seksuaalipolitiikkaa ja nuorille suunnattuja seksuaalivalistusoppaita. Huomio kiinnitetään erityisesti siihen, miten sukupuolta koskeva tieto kohtaa sukupuoliseksi muovaamisen käytännöt. Työ jakautuu kahteen osaan.</p> <p>Tutkimuksen ensimmäisessä osassa tarkastellaan sukupuolieron ja liberaalin seksuaalikasvatusetiikan syntyä. Siinä seurataan modernin sukupuolieron ontologian muovautumista erityisesti sen jälkeen kun sukupuolta ryhdyttiin tutkimaan empiiris-rationaalisten menetelmien mukaisesti. Tässä keskeisiksi tulevat ensin biologiset ja myöhemmin psykologiset ja sosiaaliset selitysmallit. Sukupuolen problematiikka kiinnittyy myös 'seksuaalisuuteen': ne ovat toisistaan irrottamattomat, sillä seksuaalisuus on sukupuolieron mukaan puolittunutta. 1960-luvulla sukupuolisuuden kysymys problematisoitui muovautuen taisteluksi 'omasta' seksuaalisuudesta. Seksuaaliradikaalit, feministit ja orgasmologit toivat seksuaalisuuden nähtäväksi repressoituna ja julistivat jokaisen oikeutta valita 'oma' seksuaalisuutensa. Sukupuoliseksi kasvattamisen ohjenuoraksi tuli yksilön vapaus. Osoitan, että tämä periaate konkretisoitui myös suomalaisen seksuaalipolitiikan linjauksissa. Niissä toistuvat seksuaaliradikaalien vaatimukset. Yhteiskunnallisella tasolla kysymys tihentyy huoleksi kansalaisten seksuaaliterveydestä ja kyvystä tulla seksuaalisesti vapaaksi ja vastuulliseksi.</p> <p>Sukupuolieron genealogia ja liberaalin seksuaalietoksen syntytarina ovat tulkintakehikko, johon tutkimuksen toinen, empiirinen osa sijoitetaan. Siinä keskitytään nuorille suunnattujen seksuaalivalistusoppaiden lähilukuun. Huomio kiinnitetään sukupuoliseksi kasvattamisen etiikkaan.</p> <p>Tutkimuksen ensimmäisessä osassa kuvattua kehystä vasten tarkastellaan sukupuoliseksi tulemisen problematisointeja ja erityisesti niissä jäsentyviä eroja sukupuolten välillä. Analyysi tuo esiin konkreettisen sukupuolieron: aikuiseksi kasvu ei ole vain seksuaaliseksi, vaan nimenomaan sukupuoliseksi tulemistä. Oppaiden ymmärryksen mukaan tytöt kasvavat ruumiiltaan reproduktiivisiksi ja oman halun subjekteiksi; pojat erektiivisiksi ja vietillisiksi. Oman seksuaalisuuden sekä vapaaksi ja vastuulliseksi kasvattamisen projekti osoittautuu sukupuolittuneeksi. Sen varsinaiseksi kohteeksi täsmentyy tyttö. Poika on oman seksuaalisuuden problematisointien ulkopuolinen: hänen seksuaalisuutensa ei voi olla 'omaa'. Lisäksi seksuaalikasvatuksessa voidaan erottaa kaksi kerrostumaa: seksuaalikasvatusretoriikka ja -ihanne nojautuvat liberaaliin seksuaalietokseen, mutta sukupuolisuutta koskevat käsitykset ovat monitasoisempia tihentymiä menneestä ja nykyisestä.</p> <p>Tutkimuksen empiirisenä aineistona ovat Suomessa vuosina 1989-1999 julkaistut nuorille suunnatut seksuaalivalistusoppaat. Analyysin tavoitteena on kasvatustekstien lähiluvun avulla jäsentää niiden sisäistä rakennetta ja näiden välisiä jännitteitä. Analyysissä kuvataan sukupuolisuuden asetelmia, kerroksia ja suhteita, ei selitetä maailmaa niiden valossa. Teoreettisesti työ kiinnittyy Michel Foucault'n kehittelyihin. Tutkimuksen kannalta keskeisiä ovat etenkin hänen elämää, hallintaa ja etiikkaa sekä seksuaalisuutta koskevat analyysinsä.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>seksuaalisuus - etiikka - hallinta</p> <p>seksuaalikasvatus - diskurssi - Suomi</p> <p>sukupuolierot - seksuaalioppaat - nuoret</p> <p>seksuaaliliberalismi - Suomi - 1960-2000</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			